

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Lubomíra Fialy a soudkyně JUDr. Věry Jakobové a JUDr. Ivany Šimové v právní věci žalobkyně [údaje o účastníkovi] [údaje o zástupci] proti žalované České republice – Ministerstvu zdravotnictví, se sídlem Praha 2, Palackého náměstí 4, pro 1.000.000 Kč, o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu Plzeň – město ze dne 15.4.2010 č.j. 38 C 84/2009 – 51 ve znění opravného usnesení ze dne 1.7.2010 č.j. 38 C 84/2009 – 64,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně ve znění opravného usnesení ze dne 1.7.2010 na č.l. 64 spisu se potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem ze dne 15.4.2010 č.j. 38 C 84/2009 – 51 ve znění opravného usnesení zamítl Okresní soud Plzeň – město žalobu, jíž se žalobkyně domáhala náhrady škody způsobené jí nesprávným úředním postupem v částce 1.000.000 Kč a dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Proti rozsudku soudu prvního stupně podala žalobkyně odvolání, jímž se domáhá, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I zrušil a žalobkyni přiznal právo na odškodnění formou přiměřeného zadostiučinění v částce 1.000.000 Kč a přikázal žalovanému, aby tuto částku žalobkyni zaplatil. Nesouhlasí s odůvodněním rozsudku soudu prvního stupně pokud se v něm uvádí, že Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR postupovala v souladu s právními předpisy. Namítá, že žalobkyně dne [datum] jasně a srozumitelně oznámila Územnímu pracovišti VZP ČR v [obec], že je klientkou pojišťovny Metal Alianze a s VZP ČR nemá od roku [rok] žádný právní vztah, a dále upozornila VZP ČR, že každý dopis, který od ní přijde, bude, „žalovat částkou 1.000.000 Kč o odškodnění za diskriminaci, obtěžování a právní terorismus“. Žalobkyně má za to, že důkazy,

kteří předložila již k samotné žalobě dne [datum], byly dostatečně přesvědčivé v tom smyslu, že došlo ke krácení práva žalobkyně, že došlo k porušení jejich práv daných Listinou a Úmluvou a tím došlo k těžkému emocionálnímu strádání ze života v bezprávní společnosti, ke strachu z právně nepodložených zásahů do soukromého života a následnému poškození zdraví. Žalovaná se k odvolání žalobkyně nevyjádřila; omluvila svou nepřítomnost u odvolacího jednání s tím, že odkazuje na předchozí písemná vyjádření ve věci. Práva na náhradu nákladů řízení se vzdala.

Odvolací soud k odvolání žalobkyně přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně podle § 212 a §212a občanského soudního řádu (z.č. 99/1963 Sb., dále o.s.ř.), posoudil důvody odvolání a p té dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.

Dne [datum] podala žalobkyně u Okresního soudu Plzeň – město žalobu, již se domáhá odškodnění nemajetkové újmy v částce 1.000.000 Kč. Tvrdí, že při výkonu státní moci trpěla újmou ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb. ve znění novely zákonem č. 160/2006 Sb., konkrétně opírá svůj nárok o ust. § 31 a) odst.1 a 2 cit. zákona. Pokud jde o žalobní tvrzení uvádí, že dne [datum] vydala VZP ČR Územní pracoviště [obec] vyúčtování pojistného vůči žalobkyni na částku 88.182 Kč, toto vyúčtování zaslala žalobkyni a tím došlo u adresátky ke značnému psychickému šoku z opakovaného právního teroru a tedy k těžkému emocionálnímu strádání ze strachu z dalších let bezohledného řádění VZP vůči ní. Do té doby měla žalobkyně za to, že její případ je definitivně uzavřen, když předtím obdržela od soudů v [obec] různá usnesení, že exekuce se vůči ní zastavuje. Žalobkyně zaslala na Ministerstvo zdravotnictví ČR dne [datum] návrh na mimosoudní vyrovnání; dopisem ze dne [datum] byl její návrh zamítnut. Žalobkyně se obrátila i na veřejného ochránce práv a v neposlední řadě namítá i promlčení nároku VZP vůči ní. Částku 1.000.000 Kč žalobkyně požaduje jako přiměřené zadostiučinění za způsobenou újmu, kdy v důsledku jednání VZP trpí zdravotními obtížemi. Nemajetkovou újmu vyvozuje z „nesprávného a nezákonného“ úředního postupu VZP vůči ní. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, když poukazovala na to, že z materiálů VZP ČR vyplývá, že žalobkyně opakovaně neplatila pojistné na veřejné zdravotní pojištění, čímž porušovala svou zákonnou povinnost dle § 8 zákona č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění. V souvislosti s tím jí vznikla kromě povinnosti uhradit dlužné pojistné i povinnost platit penále ve výši 0,05 % dlužné částky za každý kalendářní den prodlení. K vymožení pohledávek stanovených pravomocnými a vykonatelnými platebními výměry byla nařízena vůči žalobkyni exekuce Okresním soudem Plzeň – město dne [datum rozhodnutí] pod sp. zn. 75 Nc 248/2009. Právo předepsat pojistné a penále se promlčuje po 5 letech ode dne splatnosti. Žalovaná dále uvádí, že i po marném uplynutí promlčecí doby právo nezaniká, pouze se stane nevymahatelným za podmínky, že dlužník promlčení namítne. Žalovaná odmítá tvrzení žalobkyně, že ve vztahu k ní porušila zákon. Namítá, že žalobkyně porušila povinnost řádně a včas platit pojistné na zdravotní pojištění a VZP je ze zákona povinna dlužné pojistné včetně penále vymáhat.

Soud prvního stupně provedl důkazy, které v listinné podobě předložila žalobkyně, a ve věci rozhodl napadeným rozsudkem, kterým žalobu žalobkyně zamítl. Dovedil, že i pokud by žalobkyni vznesená námitka promlčení nároku na pojistné byla po právu, zaslání vyúčtování ze strany VZP bylo rovněž po právu - jednalo se o uplatňování jejich zákonných práv (i povinností). Nejednalo se tedy o nesprávný úřední postup a nebyla tak splněna podmínka daná zákonem č.82/1998 Sb. pro vyhovění nároku uplatněného žalobkyní. Soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku dodal, že Všeobecná zdravotní pojišťovna není orgánem státní správy a případného nároku vůči ní se proto nelze domáhat z titulu nesprávného úředního postupu – není tedy ve sporu pasivně legitimována. Výrok o nákladech řízení odůvodnil soud prvního stupně ust. § 142 odst.1 o.s.ř., když žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému, který ve věci plně úspěšný byl, náklady řízení nevznikly.

Podle § 3 až § 6 zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem stát odpovídá za škodu, kterou způsobily státní orgány, dále právnické a fyzické osoby při výkonu státní správy, která jim byla svěřena zákonem nebo na základě zákona, a orgány územních samosprávních celků, pokud ke škodě došlo

při výkonu státní správy, který na ně byl přenesen zákonem nebo na základě zákona. Stát odpovídá za podmínek stanovených citovaným zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, dále také nesprávným úředním postupem. Právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda (§ 13 odst.2 cit. zákona). Bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučnění za vzniklou nemajetkovou újmu (§ 31 a) odst.1 cit. zákona).

Všeobecná zdravotní pojišťovna se sídlem v [obec] byla zřízena zákonem č. 551/1991 Sb. o veřejné zdravotní pojišťovně. Kontrolu činnosti VZP dle § 7 a) cit. zákona provádí Ministerstvo zdravotnictví (v součinnosti s Ministerstvem financí). Pojišťovna provádí všeobecné zdravotní pojištění, pokud toto pojištění neprovádějí rezortní, oborové a podnikové zdravotní pojišťovny. Pojišťovna je právnickou osobou, v právních vztazích vystupuje svým jménem, může nabývat práv a povinností a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající (§ 2 odst.1 a 3 zákona č. 551/1991 Sb.). Povinnost pojištěnce platit pojistné upravuje § 8 zákona č.48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění. Podle tohoto ustanovení se pojistné platí zdravotní pojišťovně, u které je pojištěnec pojištěn; rozhodování příslušné zdravotní pojišťovny ve věcech pojistného upravuje ust. § 53 uvedeného zákona tak, že zdravotní pojišťovna rozhoduje v zásadě platebními výměry, dlužné pojistné a penále může předepsat k úhradě též výkazem nedoplatků, jehož náležitosti uvádí ust. § 53 citovaného zákona v odstavci 2. Na rozhodování zdravotní pojišťovny se vztahují obecné předpisy o správním řízení, nestanoví-li citovaný zákon jinak (§ 53 odst.1 cit. zákona). Z uvedeného vyplývá, že Všeobecná zdravotní pojišťovna ve správním řízení rozhoduje o povinnosti pojištěnce uložené mu zákonem platit zdravotní pojištění, v tomto smyslu tedy vykonává státní správu, což znamená, že za případnou škodu vzniklou při výkonu státní správy odpovídá stát podle ust. § 3 písm.b) zákona č. 82/1998 Sb. Příslušným úřadem, který ve smyslu ust. § 6 cit. zákona jedná ve věci náhrady škody jménem státu je Ministerstvo zdravotnictví, do jehož působnosti činnost Všeobecné zdravotní pojišťovny (včetně kontroly činnosti této pojišťovny) spadá.

Žalobkyně v souzené věci vyvozuje svůj nárok na náhradu škody ze zákona č.82/1998 Sb., konkrétně z nesprávného úředního postupu Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, která dne [datum] vydala vyúčtování pojistného vůči žalobkyni, aniž dle tvrzení žalobkyně na pojistné měla nárok, neboť žalobkyně této pojišťovně [datum] oznámila, že od roku [rok] nemá k této pojišťovně žádný právní vztah, když od tohoto roku je klientkou jiné pojišťovny. Pokud soud prvního stupně dovodil, že Všeobecná zdravotní pojišťovna se v této souvislosti nedopustila nesprávného úředního postupu, je jeho závěr správný. Povinnost vymáhat placení pojistného na veřejné zdravotní pojištění je zdravotní pojišťovně uloženo zákonem, jak je výše uvedeno, a v případě uplatnění námitky promlčení ze strany pojištěnce nedochází k zániku práva na pojistné (jak je tomu v případě prekluze nároku). Nesprávným úředním postupem se rozumí porušení pravidel předepsaných právními normami pro počínání příslušného subjektu, za jehož činnost stát odpovídá, při jeho činnosti. Nesprávným úředním postupem v souzené věci rozhodně nemůže být a není předepsání dlužného pojistného a penále, a to ani za situace, že by zdravotní pojišťovna k předepsání dlužného pojistného a penále přistoupila po uplynutí promlčecí doby. Nebyl-li zjištěn nesprávný úřední postup zdravotní pojišťovny v souzené věci, není třeba zabývat se vznikem a výší žalobkyni tvrzené škody. Pokud jde o záhlaví a výrok písemného vyhotovení rozsudku pak nesprávně uvedená částka týkající se výše požadované náhrady škody byla následně opravena jako zřejmá nesprávnost opravným usnesením vydaným soudem prvního stupně. O tom, že jde o zřejmou nesprávnost, svědčí obsah protokolu z jednání soudu prvního stupně dne [datum], v jehož závěru byl vynesena napadený rozsudek, přičemž částka uvedená ve výroku I takto vyneseného rozsudku je uvedena ve správné výši 1.000.000 Kč.

Ze všech výše uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně, včetně správného a náležitě odůvodněného výroku o nákladech řízení, podle § 219 o.s.ř. potvrdil. O nákladech

odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 a § 142 odst.1 o.s.ř. když žalobkyně nebyla v odvolacím řízení úspěšná a žalovaná se práva na náhradu nákladů řízení vzdala.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

V Plzni dne 10. února 2011

Za správnost: Eva Šnajdrová

JUDr. Lubomír F i a l a, v.r.
předseda senátu